

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

XXXVIII. Longæ vitæ signa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

LONGAE

vite signa.

CAPVT XXXVIII.

D Enique tota hac vitæ consideratio finem habebit, vbi præcipua quaedam vitæ longæ signa subiecerō. Ex probatissimis autoribus hæc fermè colliguntur. Corpus magnum, sed membrorum omnium proportione constans: corpus quadratum optima præcipuarum partium constitutio & affectio, cordis inquam, iecoris, cerebri; mutuæque inter eos proportio: ceruix crassa, pectus amplū & latū: incurui humeri: partes superiores maiores: caro solida & minimè spongiosa: vox magna, lenis, & suavis; color nec nimis albus nec omnino niger, sed inter vtrumq. medius; non tamen plūbeus, verum cum quodam quali nitore, qui optima coctionis & purioris substantiæ testis est: aures magnæ & omnes extremæ partes, atque inter eas summi digiti crassi: dentes crebri, solidi, magni, candidi, & multi, hoc est minimum duo & triginta, aut etiam plures. Quibus enim plures, inquit Philosophus cap. 3. lib. 2. de animalium historia, hæc viuaciora magna ex parte sunt, quibus pauciores & rariore, hæc magna ex parte vitæ sunt breuioris. Cuius causam cum quæreret in problemate 47. sectionis 10. eam esse respondit: quia dentium raritas os mandibulæ toruque capituli densum indicat. Quare cum non satis expirare possit, infirmum efficitur breuique tempore putrescet. Contra si plures sunt & crebri. In eadem autem historia lib. 1. cap. 15. lineas seu fissuras; quæ in interiore manus parte videntur, idem ipse philosophus vitæ indices appellauit: binasque illas, quæ per mediam ducuntur volam, si longiores fuerint & per totam manum productæ, longam vitam significare voluit. Adde etiam si profundæ, latæ, rubicundæ, & omnino benè formatæ, minimèque interruptæ. Breuem autem, si breues & secus omnino affectæ. Tum quia ut est in 48. problemate sectionis 10. & problemate 10. sectionis 34. vniuersè articulata omnia animalia longioris vitæ sunt, quàm de articulata & minus distincta. Tum quia accurata linearum formatio & distinctio efficacem & robustam formaticem virtutem testatur, bonumque humidum & calorem: immò & singulare naturæ studium atque industriam; quæ si de rebus leuissimis ac minus necessarijs fuit sollicita, multò magis credenda est cordis, iecoris, cerebri, & aliarum principum, prorsusque necessariorum partium maiorem veram habuisse. In problemate quoque 63. sectionis eiusdem. 10. traditum est breuiorem illis esse vitam, qui partem vmbilico subiectam vsque ad ilia maiorem habent, quam superiorem quæ ad pectus pertinet. Quoniam hi cum paruum habeant, angustum, & frigidum ventrem; minus coquant, plurimisque excrementis abundant eorum corpora: & ideo minus viuere possunt. Denique longæ vitæ signum existimatur esse mediocritas statura corporis, & eadem non festina & præmatura, sed tarda accretio. Post hoc est patum & tardè crescere. Tum multum & citò. Po-

Manu linea.

A streuò parum & citò. Hoc enim breuemplanè vitam significat.

Hæc omnia Plinius fortasse contempseret: quæ admodum quædam contempserit in cap. 52. lib. 11. suæ naturalis Historiæ. Sed profectò immeritò & parum prudenter. Siquidem diligenti obseruatione collecta omnia, diuturnaque experientia confirmata fuerunt: & naturali ratione nituntur, multò scilicet calore & humido, eoque bono & optimè cocto.

QUID MORS. DE QVE DVPLI-
ci mortis genere, per Marcorem &
caloris extinctionem.

CAPVT. XXXIX.

R Ost vitam dissetere de morte oportet, Ergò ut in conuenienti & apta qualitatibus omnium temperatione, ac potissimum in calore & humore conseruatur vita: Sic efficitur necessario, ut qualitatibus imperies, calorique potissimum, & innati humoris consumptio, mortem adducat. Idcirco Aristoteles, qui vitam definiuit nutritis animæ permanentem cum calido, mortem caloris extinctionem esse affirmavit in libro de vita & morte cap. 14. non quòd formaliter sit extinctio, sed quòd hæc adducat mortem. Quoniam enim sine calore non potest anima in corpore permanere; Enecto calore animam tolli necesse est. Ut sicut vita est habitus quidam & permissio animæ in corpore cum calore; ita mors illius habitus priuatio sit, & absentia seu discessus animæ à corpore propter extinctum calorem.

Mortem vitæ oppositam esse velut illius priuationem, nemo est qui ignoret. Vescum absentiam eam & priuationem intelligere non oportet, quæ consideratur in corpore antequàm cum illo anima copuletur. Quoniam tunc est corpus non viuat, seu ad vitam hinc potestatem, neq. adhuc anima, sed adesse possit; mortuam tamen non dicitur. Verum eam potius quàm antecessit vnio & presentia animæ quæque vnionis dissolutionem & animæ separationem atque discessum significat. De qua peruulgatum est illud Photophorum axioma: Apriuatione ad habitum non est regressus. Neque animal, quod semel obiit, potest rursus naturæ viribus redire ad vitam.

Priuationem hanc & absentiam indicare nobis voluit Aristoteles, cum illius causam proponens, mortem pronuntiauit calor extinctionem esse; hoc est calor in humido extinctione provenire: calor in qua tanquam principij, quo potissimum anima & vita conseruabatur: humidi autem, tanquam eius, in quo sustinebatur calor. Et ideo solius fortasse calor meminit: quia cum illius extinctione adiuncti quoque humidi extinctio intelligitur.

Nisi etiam vtrumque distinxit, cum duplicem fecit interitum; vnum per marconem, alterum extinctione à contraria & hostili qualitate procuratum, Marcorem namque ad humidum, extinctio contrarij ad calorem pertinere videtur. Marcorem tunc viuens creditur interire, cum propter humorem consumptum moritur, quo suste-

Mors quid.

Mors quali priuatio vitæ sit

Mors causa.

Duplicem mortis genus.